

HRVATSKI SABOR

1970

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O HUMANITARNOJ POMOĆI

Proglašavam Zakon o humanitarnoj pomoći, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 18. rujna 2015. godine.

Klasa: 011-01/15-01/96

Urbroj: 71-05-03/1-15-2

Zagreb, 22. rujna 2015.

Predsjednica

Republike Hrvatske

Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON

O HUMANITARNOJ POMOĆI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom propisuju uvjeti prikupljanja i pružanja humanitarne pomoći u Republici Hrvatskoj.

(2) Humanitarna pomoć u smislu ovoga Zakona su prikupljena i pružena materijalna i financijska dobra i humanitarne aktivnosti u svrhu zaštite i spašavanja žrtava katastrofa i velikih nesreća te žrtava kriza izazvanih ljudskim djelovanjem, kao i prikupljena i pružena materijalna i financijska dobra i humanitarne aktivnosti u svrhu podmirivanja potreba socijalno osjetljivih skupina.

(3) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski spol.

Članak 2.

(1) Prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći poduzima se u svrhu osiguravanja:

- zaštite života
- zaštite fizičkog i mentalnog zdravlja
- hrane i odjeće

- stanovanja
- uvjeta školovanja
- pomoći u obnovi, izgradnji i opremanju stambenih, javnih i drugih objekata
- prijevoza pomoći i njezine dostupnosti
- pomoći za umanjivanje posljedica nesreća, velikih nesreća i katastrofa na imovini fizičkih osoba te
- ublažavanja ili sprječavanja mogućih uzroka socijalne isključenosti.

(2) Humanitarna pomoć pruža se neovisno o rasi ili etničkoj pripadnosti ili boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovnom stanju, članstvu u sindikatu, obrazovanju, društvenom položaju, bračnom ili obiteljskom statusu, dobi, zdravstvenom stanju, invaliditetu, genetskom nasljeđu, rodnom identitetu, izražavanju ili spolnoj orijentaciji.

(3) Humanitarna pomoć za korisnike je besplatna i ne može se nasljeđivati.

(4) Sukladno svrhama navedenim u stavku 1. ovoga članka humanitarne akcije se razvrstavaju prema oznakama vrste koje će pravilnikom propisati ministar nadležan za socijalnu skrb.

(5) Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na donaciju hrane i hrane za životinje koja je regulirana posebnim zakonom.

Članak 3.

Pojedini izrazi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. *Korisnik* je fizička osoba u potrebi za koju je organizirano prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći, odnosno neprofitna pravna osoba ako je prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći organizirano za krajnje korisnike neprofitne pravne osobe.

2. *Organizator prikupljanja i pružanja humanitarne pomoći* je fizička ili pravna osoba koja prikuplja i pruža humanitarnu pomoć u skladu s odredbama ovoga Zakona kao stalni prikupljač humanitarne pomoći ili kao organizator humanitarne akcije.

3. *Stalni prikupljač humanitarne pomoći* je pravna osoba koja je pribavila rješenje kojim joj se odobrava stalno prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći u skladu s odredbama ovoga Zakona.

4. *Organizator humanitarne akcije* je pravna ili fizička osoba koja je pribavila rješenje kojim joj se odobrava provođenje humanitarne akcije u skladu s odredbama ovoga Zakona.

5. *Račun za humanitarnu akciju* je bankovni račun otvoren za pojedinu humanitarnu akciju na kojem je moguće pratiti prihode i rashode sredstava prikupljenih u humanitarnoj akciji, a koji nije osobni bankovni račun fizičke osobe, odnosno bankovni račun pravne osobe namijenjen redovitom poslovanju.

6. *Nadležni ured* je ured državne uprave u županiji, odnosno nadležni ured Grada Zagreba nadležan prema mjestu sjedišta, odnosno prebivališta organizatora prikupljanja i pružanja humanitarne pomoći.

7. *Razvrstavanje humanitarnih akcija* je određivanje vrste humanitarne akcije s obzirom na svrhu njihova organiziranja.

8. *Logotip za stalno prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći* je zaštićeni znak koji služi za prepoznavanje stalnog prikupljača humanitarne pomoći.

9. *Logotip humanitarne akcije* je zaštićeni znak koji služi za prepoznavanje humanitarne akcije koja je provedena u skladu s odredbama ovoga Zakona.

10. *Oznaka vrste humanitarne akcije* je oznaka sastavljena od kombinacije slova koja se dodjeljuje svakoj humanitarnoj akciji prema vrsti humanitarne akcije.

11. *Evidencijska oznaka humanitarne akcije* je oznaka pod kojom je humanitarna akcija upisana u evidenciju humanitarnih akcija.

12. *Humanitarni telefonski broj* je telefonski broj s posebnom namjenom za usluge humanitarnog karaktera koji operater dodjeljuje na korištenje podnositelju zahtjeva u skladu s uvjetima propisanim ovim Zakonom i posebnim propisima kojima je uređeno područje elektroničkih komunikacija.

II. NAČELA HUMANITARNE POMOĆI

Članak 4.

Prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći izraz je osobne volje pojedinca te predstavlja dobrovoljno ulaganje osobnog vremena, znanja i vještina u aktivnosti za dobrobit druge osobe ili dobrobit zajednice.

Članak 5.

Prikupljanjem i pružanjem humanitarne pomoći izražava se solidarnost prema članovima društva bez namjere stjecanja osobne i materijalne koristi.

Članak 6.

Humanitarna pomoć pruža se korisniku uz poštivanje ljudskih prava, fizičkog i psihičkog integriteta te zdravlja i sigurnosti, uz uvažavanje etičkih, kulturnih i vjerskih uvjerenja.

Članak 7.

Korisniku humanitarne pomoći mora se osigurati zaštita osobnih podataka, u skladu s posebnim propisom kojim se uređuje zaštita osobnih podataka.

III. NAČINI PRIKUPLJANJA I PRUŽANJA HUMANITARNE POMOĆI

Članak 8.

(1) Humanitarna pomoć može se prikupljati i pružati u obliku stalnog prikupljanja i pružanja humanitarne pomoći te organiziranjem humanitarnih akcija.

(2) Prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći iz stavka 1. ovoga članka može se organizirati putem humanitarnog telefonskog broja, sportskim i kulturnim događanjima, prikupljanjem pomoći na javnim mjestima i drugim aktivnostima kojima se na nedvojbena način prikuplja humanitarna pomoć za unaprijed definirane korisnike ili skupine korisnika, uz uvjete propisane ovim Zakonom i posebnim propisima.

(3) Humanitarnu pomoć mogu prikupljati i pružati i tijela državne uprave nadležna prema posebnim propisima.

Članak 9.

(1) Pod stalnim prikupljanjem i pružanjem humanitarne pomoći u smislu ovoga Zakona podrazumijevaju se svi oblici kontinuiranog prikupljanja i pružanja humanitarne pomoći od strane neprofitnih pravnih osoba kojima je nadležni ured izdao rješenje kojim se odobrava stalno prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka donosi nadležni ured na zahtjev:

– neprofitne pravne osobe registrirane u Republici Hrvatskoj koja prikuplja i pruža humanitarnu pomoć na temelju javne ovlasti propisane posebnim zakonom

– neprofitne pravne osobe registrirane u Republici Hrvatskoj kojoj je prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći registrirana djelatnost pod uvjetom da je u razdoblju od dvije godine prije podnošenja zahtjeva za izdavanje rješenja iz stavka 1. ovoga članka provela najmanje pet humanitarnih akcija, odnosno manje ako su akcije trajale ukupno najmanje 180 dana ili da joj je rješenjem odobreno prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći na temelju Zakona o humanitarnoj pomoći (»Narodne novine«, br. 128/10.) ili

– zaklade, odnosno fundacije čija je zakladna svrha sukladna članku 2. stavku 1. ovoga Zakona.

Članak 10.

(1) Humanitarna akcija u smislu ovoga Zakona vremenski je ograničeno, organizirano prikupljanje humanitarne pomoći za određenog korisnika, odnosno korisnike ili za definiranu svrhu.

(2) Humanitarnu akciju, nakon izvršnosti rješenja kojim se odobrava provođenje humanitarne akcije, mogu provesti:

– stalni prikupljači humanitarne pomoći

– neprofitne pravne osobe koje nemaju rješenje kojim se odobrava stalno prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći, profitne pravne osobe i fizičke osobe.

(3) Humanitarna akcija ne može trajati duže od 90 dana.

(4) Humanitarnom akcijom u smislu ovoga Zakona ne smatraju se dobrotvorne priredbe i slične aktivnosti koje zaklada, odnosno fundacija organizira radi stjecanja imovine u skladu s posebnim propisom kojim se uređuje djelovanje zaklada, odnosno fundacija.

(5) Humanitarnom akcijom u smislu ovoga Zakona ne smatraju se humanitarne aktivnosti koje provode jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 11.

(1) Fizička osoba ne može biti organizator humanitarne akcije u smislu ovoga Zakona radi prikupljanja pomoći za svoje osobne potrebe.

(2) Fizička osoba ne može organizirati humanitarnu akciju radi podmirenja troškova redovnog poslovanja pravne osobe (materijalni troškovi, plaće, troškovi vodoopskrbe i odvodnje, troškovi energenata i drugih komunalnih usluga i sl.).

(3) Pravna osoba ne može organizirati humanitarnu akciju radi podmirenja vlastitih troškova redovitog poslovanja (materijalni troškovi, plaće, troškovi vodoopskrbe i odvodnje, troškovi energenata i drugih komunalnih usluga i sl.), niti troškova redovitog poslovanja bilo koje druge pravne osobe.

(4) Prikupljanje pomoći iz stavaka 1. – 3. ovoga članka ne smatra se humanitarnom akcijom u smislu ovoga Zakona.

Članak 12.

(1) Organizator humanitarne akcije dužan je prikupljena financijska sredstva voditi na računu za humanitarnu akciju, a prikupljenu humanitarnu pomoć u naravi dodijeliti korisniku što je prije moguće.

(2) Organizator humanitarne akcije dužan je sredstva koja su u okviru humanitarne akcije prikupljena u gotovini bez odgode uplatiti na račun humanitarne akcije.

(3) Nakon završetka humanitarne akcije, ili iznimno za vrijeme trajanja akcije ako se za time pokaže potreba, organizator humanitarne akcije dužan je bez odgađanja prikupljena financijska sredstva isplatiti korisniku za iskazane materijalne potrebe ili izvršiti plaćanje fizičkoj, odnosno pravnoj osobi koja neposredno korisniku humanitarne akcije pruža usluge koje su predmet humanitarne akcije, a sukladno planu korištenja prikupljene humanitarne pomoći.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, organizator humanitarne akcije dužan je sredstva prikupljena putem humanitarnog telefonskog broja isplatiti korisniku za iskazane materijalne potrebe ili izvršiti plaćanje fizičkoj, odnosno pravnoj osobi koja neposredno korisniku humanitarne akcije pruža usluge koje su predmet humanitarne akcije, po zaprimanju uplate operatera humanitarnog telefonskog broja.

(5) Iz sredstava prikupljenih u humanitarnoj akciji organizator humanitarne akcije može podmiriti opravdane troškove vezane isključivo uz organizaciju i provedbu te humanitarne akcije.

(6) Isplate fizičkoj ili pravnoj osobi koja neposredno korisniku humanitarne akcije pruža usluge koje su predmet humanitarne akcije iz stavaka 3. i 4. ovoga članka i plaćanja opravdanih troškova iz stavka 5. ovoga članka vrše se na temelju odgovarajuće financijske i druge vjerodostojne dokumentacije vezane uz svrhu humanitarne akcije.

(7) Isplate korisniku u skladu sa stavcima 3. i 4. ovog članka vrše se na temelju pisane izjave korisnika, odnosno njegova zakonskog zastupnika koja sadržava specifikaciju materijalnih potreba korisnika vezanih uz svrhu humanitarne akcije.

(8) Iznimno, ako korisnik nije u mogućnosti dati izjavu iz stavka 7. ovog članka, a nema zakonskog zastupnika, isplate korisniku u skladu sa stavcima 3. i 4. ovog članka vrše se na temelju pisane izjave člana obitelji korisnika koja sadržava specifikaciju materijalnih potreba korisnika vezanih uz svrhu humanitarne akcije.

Članak 13.

(1) Organizator humanitarne akcije odgovoran je za raspolaganje financijskim sredstvima i drugim oblicima humanitarne pomoći prikupljene u svakoj pojedinoj humanitarnoj akciji, do njihove predaje korisniku ili izvršitelju usluga iz članka 12. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) Korisnik je odgovoran za svrsishodno korištenje financijskih sredstava i drugih oblika humanitarne pomoći koju mu dodijeli organizator humanitarne akcije.

(3) Organizator humanitarne akcije dužan je za financijska sredstva isplaćena neposrednom pružatelju usluge za korisnika humanitarne akcije, osim odgovarajućeg financijskog dokumenta za obavljenu uslugu, pribaviti dokaz o pruženoj usluzi.

IV. UVJETI PRIKUPLJANJA I PRUŽANJA HUMANITARNE POMOĆI

Članak 14.

(1) Neprofitna pravna osoba iz članka 9. stavka 2. ovoga Zakona dužna je prije početka stalnog prikupljanja i pružanja humanitarne pomoći od nadležnog ureda pribaviti rješenje kojim se odobrava stalno prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka donijet će nadležni ured na zahtjev pravne osobe iz članka 9. stavka 2. podstavaka 1. i 3. ovoga Zakona ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

– pravna osoba ima program rada za razdoblje od iduće tri godine od dana podnošenja zahtjeva iz kojeg je vidljivo da su planirane aktivnosti u skladu sa svrhom iz članka 2. stavka 1. ovoga Zakona

– pravna osoba ima osigurane izvršitelje, prostor i opremu potrebne za provedbu programa rada iz podstavka 1. ovoga stavka

– pravna osoba ispunila je obvezu plaćanja dospjelih poreznih obveza i obveza za mirovinsko i zdravstveno osiguranje

– ni pravna osoba ni odgovorna osoba u pravnoj osobi nisu pravomoćno osuđene za neko od sljedećih kaznenih djela: krađa (članak 228.), teška krađa (članak 229.), razbojništvo (članak 230.), razbojnička krađa (članak 231.), utaja (članak 232.), pronevjera (članak 233.), prijevarena (članak 236.), zlouporaba povjerenja (članak 240.), prijevara u gospodarskom poslovanju (članak 247.), primanje mita u gospodarskom poslovanju (članak 252.), davanje mita u gospodarskom poslovanju (članak 253.), utaja poreza ili carine (članak 256.), subvencijska prijevara (članak 258.), pranje novca (članak 265.), krivotvorenje novca (članak 274.), krivotvorenje isprave (članak 278.), krivotvorenje službene ili poslovne isprave (članak 279.), zlouporaba položaja i ovlasti (članak 291.), primanje mita (članak 293.), davanje mita (članak 294.), zločinačko udruženje (članak 328.) i počinjenje kaznenog djela u sastavu zločinačkog udruženja (članak 329.) iz Kaznenog zakona (»Narodne novine«, br. 125/11., 144/12., 56/15. i 61/15.)